

NA HRIBOVSKI VASI STROJNA: ARHITEKTURNA OBNOVA IN TURISTIČNI RAZVOJ

Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Ravne na Koroškem je oktobra 2011 skupaj s slovenskimi in švicarskimi partnerji na razpis za Švicarski prispevek prijavil projekt »Prenos dobre prakse in sodelovanja Slovenija–Švica: Arhitekturna obnova in turistični razvoj: Na hribovski vasi Strojna«. Projekt se zaključuje v septembru 2013.

V sklopu projekta se je skušalo oblikovati in vzpostaviti model upravljanja investicij za ohranjanje življenja na podeželju in njegove stavbne dediščine. Model bi služil kot strokovna podlaga za sistemske rešitve in razvoj na področjih varovanja kulturne dediščine, kmetijstva in turizma.

Na Strojni smo želeli **vzpostaviti trajnostno strategijo razvojnega modela turizma**. Zavedamo se, da ima Švica na področju razvoja skupnosti v gorskih kmetijah, gorništvu in turizmu precej podobne naravne danosti kot Strojna oz. Slovenija, vendar posveča precej več pozornosti trajnostnemu razvoju podeželja. V sklopu projekta seznanjamo ciljne skupine s primeri dobre prakse in osveščamo o pomenu dodane vrednosti podeželja.

Ciljne skupine projekta so vaščani Strojne, študentje arhitekture, arhitekti iz Slovenije in Švice, predstavniki institucij, ki varujejo kulturno dediščino, turistični delavci, predstavniki drugih lokalnih in regionalnih institucij ter posredno prebivalci občin Koroške regije. Predvsem vaščani Strojne bodo v okviru projekta dobili kakovostne smernice za nadaljnji razvoj sicer desetletja zapostavljene vasi, ki slovi po bogati kulturni dediščini in neokrnjeni naravi.

V projektu sodelujejo švicarski in slovenski partnerji: Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Ravne na Koroškem, School of architecture, design and civil engineering in School of life sciences and facility management (Zurich University of Applied Sciences), Združenje študentov in izobražencev ter Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Kot pridružena partnerja v aktivnostih sodelujeta tudi javna zavoda STIK iz Laškega in Center Rinka iz Solčave.

Aktivnosti v okviru projekta:

- **analiza kmetij (maj–julij 2012):** narejena je bila raziskava med prebivalci Strojne o njihovem življenju in potrebah;
- **uvodna razvojna delavnica “Zukunftwerkstatt” oz. “Future laboratory” (september 2012):** udeleženci so razmišljali o bodočih razvojnih možnostih hribovske vasi Strojna. Kot predpriprava je bil izveden obisk eko tržnice v Ljubljani;
- **strokovna ekskurzija v Švico (oktober 2012):** spoznavanje primerov dobre prakse na področju trajnostnega razvoja: ogled vasi Andeere (vaška klavnica, sirarna), parka Ela, vasi Tschlin (vaška pivovarna) in tematske poti Via Spluga;
- **arhitekturna delavnica (februar 2013):** študenti arhitekture so spoznavali prostor, arhitekturo območja in razvojne možnosti Strojne;
- **zaključek (september 2013):** projekt »Na hribovski vasi Strojna« se zaključuje s predstavitvijo publikacije, z razstavo izsledkov projekta in s konkretnimi arhitekturnimi rešitvami za trajnostni razvoj.